

Η τυποποίηση στην περιγραφή και διαχείριση των αρχείων και η συμβολή του ISO και του ΕΛΟΤ

Κατερίνα Τοράκη¹, Στέλλα Χατζημαρή²

➤ Τυποποίηση και πρότυπα - Βασικές έννοιες

Σύμφωνα με το πρότυπο ΕΛΟΤ EN 45020:2006 (Τυποποίηση και συναφείς δραστηριότητες - Γενικό λεξιλόγιο)³, η **τυποποίηση** ορίζεται ως

δραστηριότητα με την οποία καθιερώνονται, για υφιστάμενα ή δυνητικά προβλήματα, διατάξεις κοινής και επαναλαμβανόμενης χρήσης οι οποίες αποσκοπούν στην επίτευξη του βέλτιστου βαθμού τάξης σε συγκεκριμένο πλαίσιο εφαρμογής

Η τυποποίηση περιλαμβάνει τις διεργασίες της σύνταξης, της έκδοσης και της εφαρμογής Προτύπων. Στόχοι της τυποποίησης, πέραν των γενικών που αναφέρονται στον παραπάνω ορισμό, μπορεί να είναι ο έλεγχος της ποικιλίας, η χρηστικότητα, η συμβατότητα, η εναλλαξιμότητα, η υγεία, η ασφάλεια, η προστασία του περιβάλλοντος, η προστασία προϊόντος, η αμοιβαία κατανόηση, οι οικονομικές επιδόσεις ή το εμπόριο.

Από τους στόχους αυτούς απορρέουν και τα οφέλη της τυποποίησης, στα οποία περιλαμβάνονται:

- η βελτίωση της καταλληλότητας των προϊόντων, των διεργασιών και των υπηρεσιών για την προβλεπόμενη χρήση τους,
- η πρόληψη των τεχνικών εμποδίων στο εμπόριο και
- η διευκόλυνση της τεχνολογικής συνεργασίας.

Ο Διεθνής Οργανισμός Τυποποίησης ISO ορίζει ότι τα οφέλη από την εφαρμογή Προτύπων είναι τεχνολογικά, οικονομικά και κοινωνικά.⁴ Αναλυτικότερα, ορίζει ότι σε επίπεδο επιχειρήσεων, τα πρότυπα αποτελούν στρατηγικά εργαλεία που συμβάλλουν στην εξοικονόμηση κόστους, στην ικανοποίηση των πελατών, στην πρόσβαση σε νέες αγορές, στην αύξηση της παραγωγικότητας και του συγκριτικού πλεονεκτήματος και τέλος στη μείωση των αρνητικών επιπτώσεων στο περιβάλλον. Σε επίπεδο κοινωνίας, τα πρότυπα διασφαλίζουν ότι παρέχονται προϊόντα και υπηρεσίες με ασφάλεια, αξιοπιστία και καλή ποιότητα, ότι λαμβάνεται μέριμνα για την προστασία της υγείας των καταναλωτών και την προστασία του περιβάλλοντος, ενώ η ανάπτυξη των προτύπων βασίζεται σε συμμετοχικές, αντιπροσωπευτικές και συναινετικές διαδικασίες. Τέλος, τα πρότυπα, λόγω και όλων των παραπάνω χαρακτηριστικών, μπορούν να χρησιμοποιηθούν από κυβερνητικούς φορείς προκειμένου να αποτελέσουν τις βάσεις για την ανάπτυξη εθνικών κανονισμών,

¹ Συντονίστρια της Τεχνικής Επιτροπής Τυποποίησης ΕΛΟΤ/ΤΕ21 «Ορολογία - Γλωσσικοί πόροι» και μέλος της Επιτροπής ΕΛΟΤ/ΤΕ22, ηλ.ταχ.: toraki@tee.gr

² Συντονίστρια της Τεχνικής Επιτροπής Τυποποίησης ΕΛΟΤ/ΤΕ22 «Τεκμηρίωση», ηλ.ταχ.: stellachatzimari@gmail.com

³ ΕΛΟΤ EN 45020:2006. *Τυποποίηση και συναφείς δραστηριότητες - Γενικό λεξιλόγιο.*

⁴ Benefits of International Standards, <http://www.iso.org/iso/home/standards/benefitsofstandards.htm>. Στο ίδιο περιέχονται και αναφορές σε σημαντικό αριθμό συγκεκριμένων εκθέσεων, μελετών περίπτωσης και άλλων δημοσιευμάτων σχετικών με τα οφέλη της τυποποίησης.

αξιοποιώντας τη γνώση των ειδικών που περικλείεται σε αυτά και δημιουργώντας προϋποθέσεις για το διεθνές εμπόριο.

Το **πρότυπο** είναι το βασικό τυποποιητικό έγγραφο, το οποίο ορίζεται ως

έγγραφο που έχει καθιερωθεί με συναίνεση και έχει εγκριθεί από έναν αναγνωρισμένο φορέα το οποίο παρέχει, για κοινή και επαναλαμβανόμενη χρήση, κανόνες, κατευθυντήριες οδηγίες ή χαρακτηριστικά, για δραστηριότητες ή τα αποτελέσματά τους και το οποίο αποσκοπεί στην επίτευξη του βέλτιστου βαθμού τάξης σε ένα δεδομένο πλαίσιο εφαρμογής

Είναι σημαντικό ότι τα πρότυπα δεν επιβάλλονται από κάποιο εξωτερικό φορέα, αλλά καθιερώνονται από την επαρκή εκπροσώπηση όλων των ενδιαφερομένων μερών καθώς και κυρίως από και με τη συναίνεσή τους (σύμφωνα με το κοινώς αποδεκτό κώδικα αξιών) και δεν είναι υποχρεωτικής εφαρμογής. Τα πρότυπα είναι διεθνή (ISO), περιφερειακά (EN), εθνικά (ΕΛΟΤ).

Άλλα τυποποιητικά έγγραφα είναι τα παρακάτω:

- **τεχνική προδιαγραφή** (technical specification): έγγραφο που καθορίζει τις τεχνικές απαιτήσεις που πρέπει να ικανοποιεί ένα προϊόν, μια διεργασία ή υπηρεσία.
- **κώδικας πρακτικής** (code of practice): τυποποιητικό έγγραφο που περιλαμβάνει πρακτικές ή διαδικασίες για το σχεδιασμό, την κατασκευή, την εγκατάσταση, τη συντήρηση ή τη χρήση εξοπλισμού, κατασκευών ή προϊόντων.
- **κανονισμός** (regulation): έγγραφο που περιέχει υποχρεωτικούς νομοθετικούς κανόνες και υιοθετείται από μια Αρχή.
- **τεχνικός κανονισμός** (technical regulation): κανονισμός που περιέχει τεχνικές απαιτήσεις, είτε άμεσα ή με αναφορά ή με ενσωμάτωση του περιεχομένου ενός προτύπου, μιας τεχνικής προδιαγραφής ή ενός κώδικα πρακτικής.

Η **ποιότητα** ορίζεται ως

βαθμός στον οποίο ένα σύνολο εγγενών χαρακτηριστικών πληροί απαιτήσεις (για το προϊόν ή την υπηρεσία)

(fit for purpose)

Κεντρικό όργανο σε κάθε τομέα τυποποίησης είναι η **Τεχνική Επιτροπή** (TE), η οποία λειτουργεί με την ευθύνη ή υπό την αιγίδα του **φορέα τυποποίησης** (ISO /ΕΛΟΤ) και στην οποία συντελείται ο σχεδιασμός των παραπάνω *τυποποιητικών εγγράφων* που καθορίζουν κοινά αποδεκτές απαιτήσεις.

Στο πλαίσιο των παραπάνω, η Τυποποίηση είναι κατ' εξοχήν *δημοκρατική τεχνική δραστηριότητα* που προϋποθέτει μια τριπλή ισότητα:

- ισότητα όλων των παραγόντων της οικονομικής ζωής στη συμμετοχή στις κατά τομέα Τεχνικές Επιτροπές όπου συντελείται ο σχεδιασμός των *τυποποιητικών εγγράφων*,
- ισότητα όλων των ενδιαφερομένων, φυσικών ή νομικών προσώπων, στο πλαίσιο της δημόσιας διαβούλευσης για την κρίση και σχολιασμό των *Σχεδίων των τυποποιητικών εγγράφων* και επομένως τη βελτίωσή τους πριν από την οριστικοποίησή τους και τέλος
- ισότητα όλων των δραστηριοποιούμενων, στον σχετικό τομέα, φορέων ή ατόμων, ως προς την εφαρμογή των υπόψη *τυποποιητικών εγγράφων*, δηλαδή έναντι των υποχρεώσεων που απορρέουν από αυτά.

Τα μέλη των ΤΕ πριν σχεδιάσουν και «μαστορέψουν» κοινές προδιαγραφές μεθόδων, δοκιμών, προϊόντων και διεργασιών, που θα είναι το ίδιο κατανοητές από οποιονδήποτε, πρέπει πρώτα να καθιερώσουν μια αναμφίσημη γλώσσα επικοινωνίας στην οποία επιδιώκεται μια ένα προς ένα αντιστοιχία μεταξύ των εννοιών και όρων του σχετικού θεματικού πεδίου.⁵

Με τον τρόπο αυτό, συνδέουμε την ορολογία με το αντικείμενο της τυποποίησης συνολικά.

➤ Ορολογία – ISO/TC37 και ΕΛΟΤ/ΤΕ21 Ορολογία – Γλωσσικοί πόροι

Ορολογία ή επιστήμη των όρων είναι η επιστήμη που μελετά τις έννοιες και τις κατασημάνσεις τους και τη δομή, το σχηματισμό, την ανάπτυξη, τη χρήση και τη διαχείριση ορολογίων σε διάφορα θεματικά πεδία. Αντίστοιχα, **ορολόγιο** ή ορολογία είναι το σύνολο των κατασημάνσεων σε μία ειδική γλώσσα. **Έννοια** είναι μονάδα γνώσης που δημιουργείται από ένα μοναδικό συνδυασμό χαρακτηριστικών, ενώ **κατασήμανση** είναι παράσταση μιας έννοιας με ένα σημείο (σημάδι) που την υποδηλώνει (δηλαδή σύμβολα, ονόματα και όροι).⁶

Ένας όρος είναι κατασήμανση που αποτελείται από μία ή περισσότερες λέξεις και παριστάνει μια γενική έννοια σε μια ειδική γλώσσα. Για τη δημιουργία νέων όρων ή τη συστηματοποίηση υπαρχόντων ορολογίων, συνιστάται να ακολουθούνται οι επτά αρχές σχηματισμού όρων: διαφάνεια, συνέπεια, γλωσσική καταλληλότητα, γλωσσική οικονομία, παραγωγικότητα και συνθετικότητα, γλωσσική ορθότητα, γλωσσική εντοπιότητα.

«Για ένα τυποποιημένο ορολόγιο, είναι επιθυμητό ένας όρος να αποδίδεται σε μία μόνο έννοια. Πριν δημιουργηθεί ένας νέος όρος, απαιτείται να διερευνηθεί αν υπάρχει ήδη όρος για την εξεταζόμενη έννοια. Πρέπει να γίνεται σεβαστή η καθιερωμένη χρήση. Καθιερωμένες και ευρέως χρησιμοποιούμενες κατασημάνσεις, ακόμα και εάν είναι όχι καλά σχηματισμένες δεν πρέπει να αλλάζονται εκτός εάν υπάρχουν λόγοι που το επιβάλλουν. Αν υπάρχουν περισσότερες από μία κατασημάνσεις για μία έννοια, θα πρέπει να επιλέγεται εκείνη που ικανοποιεί τις περισσότερες από τις αρχές που ακολουθούν».⁷

Με το αντικείμενο της τυποποίησης στην Ορολογία ασχολείται, στο πλαίσιο του ISO, η Τεχνική Επιτροπή TC37,⁸ ενώ αντίστοιχη Τεχνική Επιτροπή στο πλαίσιο του ΕΛΟΤ είναι η ΤΕ21.⁹ Κύριο αντικείμενο της ΤΕ21 είναι η τυποποίηση στο πεδίο της Ορολογίας και συγκεκριμένα η θέσπιση/υιοθέτηση αρχών, κανόνων και μεθόδων ορολογίας, με την επεξεργασία και απόδοση στην ελληνική των προτύπων ορολογίας του ISO και με την επεξεργασία για έκδοση Ελληνικών Προτύπων στον τομέα της Ορολογίας. Παρακολουθεί

⁵ Βαλεοντής Κ. και Τοράκη Κ. Η ορολογία ως βασικό εργαλείο Τυποποίησης : Ζητήματα και δράσεις σε εθνικό επίπεδο. Στο: [Ευρωπαϊκή Τυποποίηση και ελληνική πραγματικότητα: Οφέλη, προβλήματα και προοπτικές](#), Ημερίδα ΤΕΕ, Αθήνα, 31 Μαρτ., 2008. [Πρόσβαση 2 Μαΐου 2014]. Διαθέσιμο από: http://library.tee.gr/digital/m2311/m2311_valeontis.pdf.

⁶ ΕΛΟΤ 561.1:2006 *Ορολογική εργασία – Λεξιλόγιο – Μέρος 1: Θεωρία και εφαρμογή*

⁷ ΕΛΟΤ 402:2010 *Ορολογική εργασία – Αρχές και μέθοδοι*

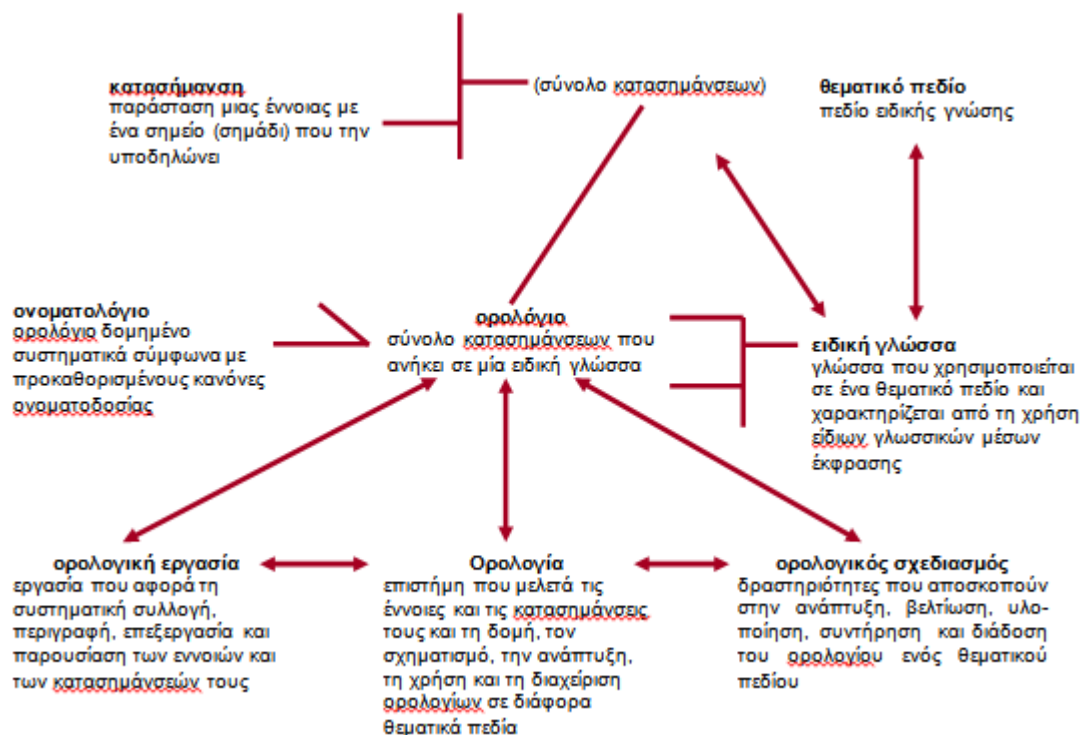
⁸ ISO/TC37 Terminology and other language and content resources

http://www.iso.org/iso/home/standards_development/list_of_iso_technical_committees/iso_technical_committee.htm?commid=48104

⁹ ΕΛΟΤ/ΤΕ21 Ορολογία – Γλωσσικοί πόροι

http://portal.tee.gr/portal/page/portal/SCIENTIFIC_WORK/scient_typopoiisi/epitropes/ELOT-TE21

και συμμετέχει (ως πλήρες μέλος ή ως παρατηρητής) στις εργασίες της Διεθνούς Τεχνικής Επιτροπής ISO/TC37, ενώ επίσης παρακολουθεί και συμμετέχει σε δράσεις σχετικές με το αντικείμενό της, συνεργαζόμενη με ελληνικούς και διεθνείς φορείς. Μέλη της TE21 είναι εκπρόσωποι φορέων, όπως ΤΕΕ, ΕΛΟΤ, ΕΛΕΤΟ, Ακαδημία Αθηνών, ΕΜΠ, Πανεπ. Αθηνών, ΕΕΧ και ΕΕΦ.

Εικόνα 1 Βασικές έννοιες Ορολογίας (Πηγή: ΕΛΟΤ 561.1:2006)

Σημειώνεται ότι έργο της TE21 είναι η διατύπωση και πρόταση κανόνων για παραγωγή ορολογίας και όχι η ίδια η παραγωγή ορολογίας στα επιμέρους θεματικά πεδία. Συντάσσει όμως ορολογία στο ίδιο το πεδίο της Ορολογίας η οποία είναι αναζητήσιμη από βάση δεδομένων¹⁰, ενώ, με τις ενέργειες της ΕΛΕΤΟ έχει περιληφθεί και στη διεθνή βάση δεδομένων TermTerm¹¹. Τα πρότυπα τα οποία έχουν εκπονηθεί τα τελευταία χρόνια είναι:

- ΕΛΟΤ 402:2010 Ορολογική εργασία – Αρχές και μέθοδοι
- ΕΛΟΤ 561.1:2006 Ορολογική εργασία - Λεξιλόγιο - Μέρος 1: Θεωρία και εφαρμογή
- ΕΛΟΤ 561.2:2007 Ορολογική εργασία - Λεξιλόγιο - Μέρος 2: Πληροφορικές εφαρμογές
- ΕΛΟΤ 562:2011 Ορολογική εργασία – Εναρμόνιση εννοιών και όρων
- ΕΛΟΤ 1443:2012 Ορολογικές πολιτικές – Ανάπτυξη και υλοποίηση
- ΣΕΠ ΕΛΟΤ 1445 Αξιολόγηση ορολογικών πόρων – Γενικές έννοιες, αρχές και απαιτήσεις
- ΣΕΠ ΕΛΟΤ 1446 Κατευθυντήριες οδηγίες διαχείρισης έργων τυποποίησης ορολογίας

Η TE21 δεν συντάσσει η ίδια ορολογία στα ειδικά θεματικά πεδία, όπως ήδη αναφέρθηκε. Συνεργάζεται όμως, μαζί με την ΕΛΕΤΟ και με τον ΕΛΟΤ, με ομάδες και φορείς όταν ζητηθεί η συμβολή της για τη δημιουργία θεματικών ομάδων ορολογίας, για τη σύνταξη λεξιλογίων, θησαυρών και άλλων εργαλείων γλωσσικής και ορολογικής επεξεργασίας.

¹⁰ Βάση όρων της Ορολογίας http://www.eleto.gr/download/TermBases/TERMTERM_Base_GR.mdb

¹¹ TermTerm.org www.termterm.org

➤ Τεκμηρίωση και Πληροφόρηση – ISO/TC46 και ΕΛΟΤ/TE22

Η Τεχνική Επιτροπή Τεκμηρίωσης TE22 ιδρύθηκε το 1983 με σκοπό την εκπόνηση Ελληνικών Προτύπων και την απόδοση στην ελληνική γλώσσα των προτύπων που εκδίδει η Τεχνική Επιτροπή ISO/TC 46 – Information and Documentation του Διεθνούς Οργανισμού Τυποποίησης.^{12, 13}

Απευθύνεται στο χώρο των βιβλιοθηκών, των υπηρεσιών πληροφόρησης και των εκδοτικών οίκων και προσπαθεί να συνδέσει την ορολογία και τις κατευθύνσεις, όπως αποτυπώνονται στα πρότυπα, με το έργο των επιστημόνων της πληροφόρησης, των βιβλιοθηκονόμων, αρχειονόμων και των απασχολούμενων γενικότερα στην παραγωγή και διακίνηση τεκμηρίων.

Η δομή της ISO/TC46 περιλαμβάνει υποεπιτροπές και ομάδες εργασίας, οι οποίες καλύπτουν ένα συγκεκριμένο θεματικό αντικείμενο. Οι ενεργές ομάδες εργασίας ασχολούνται ξεχωριστά με το ISO 3166 που αφορά τους κωδικούς χωρών¹⁴ και με τη σειρά προτύπων που αφορούν τη μετατροπή/μεταγραμματισμό ανάμεσα στις γραπτές γλώσσες (όπως το πρότυπο ISO 843 για τη μετατροπή των ελληνικών χαρακτήρων σε λατινικούς).¹⁵

Οι υποεπιτροπές είναι οι παρακάτω¹⁶:

ISO/TC 46/SC 4 Technical interoperability

ISO/TC 46/SC 8 Quality - Statistics and performance evaluation

ISO/TC 46/SC 9 Identification and description

ISO/TC 46/SC 10 Requirements for document storage and conditions for preservation

ISO/TC 46/SC 11 Archives/records management

Έτσι, βλέποντας κανείς τους τίτλους των προτύπων, αντιλαμβάνεται ότι περιλαμβάνονται – κατά το δυνατόν - όλες οι «διατάξεις κοινής και επαναλαμβανόμενης χρήσης οι οποίες αποσκοπούν στην επίτευξη του βέλτιστου βαθμού τάξης σε συγκεκριμένο πλαίσιο εφαρμογής», όπως διατυπώνεται στον ορισμό της έννοιας «τυποποίηση». Εξάλλου, πρέπει να σημειωθεί ότι το έργο των επιτροπών τυποποίησης υποβάλλεται διαρκώς σε κρίση, αξιολόγηση και αναθεώρηση, λαμβάνοντας υπόψη τις αλλαγές και τις εξελίξεις σε κάθε θεματικό πεδίο, πράγμα που γίνεται φανερό και από τα πολλά στάδια επεξεργασίας των προτύπων από την αρχική ιδέα μέχρι την οριστική δημοσίευση.¹⁷

Στο αντικείμενο της **περιγραφής και διαχείρισης των αρχείων**, μπορούν να χρησιμοποιηθούν μια σειρά προτύπων από όλες τις παραπάνω υποκατηγορίες, όπως είναι π.χ. πρότυπα για τη θεματική ανάλυση, για τη δημιουργία θησαυρών, για τη σύντμηση λέξεων και βιβλιογραφικών όρων, για τη διατήρηση, για τις στατιστικές, για το Dublin Core (ISO 15836) και το CIDOC Conceptual Reference Model (ISO 21127) κτλ.

¹² ΕΛΟΤ/TE22 Τεκμηρίωση

http://portal.tee.gr/portal/page/portal/SCIENTIFIC_WORK/scient_typopoiisi/epitropes/ELOT-TE22

¹³ ISO/TC46 Information and Documentation

http://www.iso.org/iso/home/standards_development/list_of_iso_technical_committees/iso_technical_committee.htm?commid=48750

¹⁴ Country Codes - ISO 3166 http://www.iso.org/iso/country_codes.htm

¹⁵ ISO TC46/WG3 Conversion of written languages <http://www.evertype.com/standards/tc46wg3/>

¹⁶ Στο παράρτημα δίνονται πίνακες με όλα τα πρότυπα που έχουν εκδοθεί από κάθε υποεπιτροπή.

¹⁷ ISO International harmonized stage codes http://www.iso.org/iso/stage_codes.pdf (βλ. σχετικό πίνακα στο Παράρτημα)

Ενώ, ολόκληρη η υποεπιτροπή 11 έχει ως αντικείμενο τα αρχεία και τη διαχείρισή τους και συγκεκριμένα την τυποποίηση των αρχών για τη δημιουργία και διαχείριση ενεργών και ιστορικών αρχείων.¹⁸ Οι γενικές έννοιες και οι κατευθυντήριες οδηγίες για τη διαχείριση των αρχείων (records management) διατυπώνονται στο πρότυπο ISO 15489 (μέρος 1-πρότυπο και μέρος 2-τεχνική έκθεση).

Η ΤΕ22, στα πάνω από 30 χρόνια λειτουργίας της, έχει εκπονήσει ένα σημαντικό αριθμό προτύπων, τα οποία εμφανίζονται παρακάτω:

Για την οργάνωση των βιβλιοθηκών

- Αρχές βιβλιογραφικής ταξίθετης. ΕΛΟΤ 1411:2004 (ISO 7154:1983).
- Δείκτες απόδοσης βιβλιοθηκών. ΕΛΟΤ 11620+A1:2005(ISO 11620:1998).
- Δελτία καταλόγου βιβλιοθηκών – Διαστάσεις. ΕΛΟΤ 367:1979.
- Διεθνής στατιστική βιβλιοθηκών. ΕΛΟΤ EN ISO 2789:2003¹⁹.

Για τις εκδόσεις και τη συγγραφή

- Αρίθμηση ενοτήτων σε γραπτά κείμενα. ΕΛΟΤ 1110:1991 (ISO 2145:1978).
- Βασικές αρχές για την επεξεργασία, τη δομή και την παρουσίαση ευρετηρίων. ΕΛΟΤ 1213:2004 (ISO 999:1996).
- Κανόνες για τη σύντμηση τίτλων και δημοσιευμάτων. ΕΛΟΤ 1211:2004 (ISO 4:1997).
- Παρουσίαση διατριβών και παρόμοιων τεκμηρίων. ΕΛΟΤ 1389:2004 (ISO 7144:1986).
- Παρουσίαση επιστημονικών και τεχνικών εκθέσεων. ΕΛΟΤ 1336:1993 (ISO 5966:1982).
- Παρουσίαση μεταφράσεων. ΕΛΟΤ 1391:2004 (ISO 2384:1977).
- Παρουσίαση των τίτλων σειρών. ΕΛΟΤ 1410:2004 (ISO 7275:1985).
- Πίνακας περιεχομένων περιοδικών. ΕΛΟΤ 1212:1994 (ISO 18:1981).
- Τίτλοι ράχης σε βιβλία και άλλα δημοσιεύματα. ΕΛΟΤ 1388:2004 (ISO 6357:1985).
- Φύλλα περιλήψεων σε περιοδικά δημοσιεύματα. ΕΛΟΤ 720:1993 (ISO 5122:1979).
- Φύλλα τίτλου βιβλίων. ΕΛΟΤ 676:1988 (ISO 1086:1975).

Για την τεκμηρίωση

- Οδηγίες για βιβλιογραφικές αναφορές και παραπομπές σε πληροφοριακούς πόρους. ΕΛΟΤ 560:2014 (ISO 690:2010).
- Βιβλιογραφική περιγραφή και αναφορές – Κανόνες για τη σύντμηση βιβλιογραφικών όρων. ΕΛΟΤ 822:2004 (ISO 832:1994).
- Θεματική ανάλυση τεκμηρίων: Μέθοδοι εξέτασης τεκμηρίων, προσδιορισμού των θεμάτων τους και επιλογής των όρων ευρετηρίασης. ΕΛΟΤ 1312:1996 (ISO 5963:1985).
- Κατευθυντήριες οδηγίες για τη συγκρότηση και ανάπτυξη μονόγλωσσων θησαυρών. ΕΛΟΤ 1321:1993 (ISO 2788:1986).
- Περιλήψεις για τα δημοσιεύματα και την τεκμηρίωση. ΕΛΟΤ 414:1993 (ISO 214:1976).

Για την οργάνωση των πληροφοριών

- Μορφότυπο για την ανταλλαγή πληροφοριών. ΕΛΟΤ 633 (ISO 2709:2008)²⁰.

¹⁸ Sc 11 Scope: Standardization of principles for the creation and management of documents, records and archives as evidence of transactions and covering all media including digital multimedia and paper. (ISO/TC 46 Information and documentation Business Plan 2010 http://isotc.iso.org/livelink/livelink/open/tc46_bp)

¹⁹ Υπό επεξεργασία η νεότερη έκδοση του 2013.

²⁰ Έχει ήδη δοθεί στον ΕΛΟΤ προκειμένου να υποβληθεί σε δημόσια κρίση.

- Το σύνολο στοιχείων μεταδεδομένων Dublin core. ΕΛΟΤ 1450 (ISO 15836:2009)²¹
- Τριγράμματα συντομογραφίες (ετικέτες) ονομασιών πεδίων και υποπεδίων βιβλιογραφικών εγγράφων μονογραφιών. ΕΛΟΤ 1200:1992²².

Για θέματα ορολογίας

- Λεξιλόγιο ΕΛΟΤ 1381:2013 (ISO 5127:2001).

Τα πρότυπα στον τομέα της πληροφόρησης έχουν συμβάλει στη δημιουργία συνεργατικών συστημάτων πληροφόρησης²³. Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν η ύπαρξη και η μετέπειτα χρήση των προτύπων ΕΛΟΤ 1312 και 1321 (που αφορούν θεματική ανάλυση/ευρετηρίαση και δημιουργία θησαυρών αντίστοιχα), καθώς και τα πρότυπα ΕΛΟΤ 402 και 561 (που αφορούν αρχές/μεθόδους και λεξιλόγιο ορολογίας αντίστοιχα). Τα πρότυπα αυτά αποτελούν τμήμα της εκπαίδευσης των βιβλιοθηκονόμων και επιστημόνων πληροφόρησης και στα τρία εκπαιδευτικά τμήματα της χώρας (Ιόνιο Πανεπιστήμιο, ΤΕΙ Αθήνας και ΤΕΙ Θεσσαλονίκης), καθώς και σε σχετικά σεμινάρια για επαγγελματίες πληροφόρησης. Επιπλέον, τα πρότυπα αυτά αποτέλεσαν το πλαίσιο και παρείχαν κατευθυντήριες οδηγίες για τη δημιουργία δύο σημαντικών ορολογικών εργαλείων σε εθνικό επίπεδο:

- του δίγλωσσου πολυθεματικού Θησαυρού Επιστημονικών Όρων, ο οποίος αναπτύχθηκε σε πιλοτική βάση, προκειμένου να υποστηρίξει τις ανάγκες των ακαδημαϊκών και ειδικών βιβλιοθηκών²⁴
- του θησαυρού ελληνικών όρων, από το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης προκειμένου να υποστηρίξει τις δημοτικές και δημόσιες βιβλιοθήκες της χώρας.²⁵

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον αποτελεί για τους αρχειονόμους το πρότυπο ΕΛΟΤ 1381 που πρόσφατα δημοσιεύθηκε και το οποίο περιέχει το Λεξιλόγιο όλων των θεματικών πεδίων πληροφόρησης.²⁶ Το πρότυπο χωρίζεται σε επτά κεφάλαια, τα οποία περιέχουν όρους και ορισμούς για τα αντικείμενα: βασικοί όροι, τεκμήρια, φορείς δεδομένων και τα μέρη τους, ιδρύματα τεκμηρίωσης και τα αποκτήματά τους, διεργασία τεκμηρίωσης, χρήση των πληροφοριών και των τεκμηρίων, διατήρηση τεκμηρίων και νομικές απόψεις της πληροφόρησης και τεκμηρίωσης. Το Διεθνές Πρότυπο περιέχει συνολικά περίπου 1100 όρους, στην αγγλική και γαλλική, στους οποίους πρέπει να προστεθούν και περίπου 100 όροι που αποτελούν δευτερεύοντες – μη προτιμώμενους όρους σχετιζόμενους με κάποιους από τους κύριους. Στο ελληνικό πρότυπο προέκυψαν συνολικά 1416 όροι. Περιλαμβάνονται πλήθος όρων σε θέματα αρχειονομίας, βιβλιοθηκονομίας και διαχείρισης πληροφοριών συμπεριλαμβανομένης της ειδικής τεχνικής ορολογίας σε θέματα επεξεργασίας χαρτιού, φωτογραφίας, τυπογραφίας και βιβλιοδεσίας. Στην επεξεργασία του αντιμετωπίστηκαν πολλά προβλήματα που προέρχονται τόσο από την πλημμυρή ανάπτυξη της ορολογίας στον κλάδο της επιστήμης της πληροφόρησης όσο και από την έλλειψη οργανωμένης και συστηματικής συνεργασίας με ειδικούς από άλλους κλάδους.²⁷

²¹ Έχει ήδη δοθεί στον ΕΛΟΤ προκειμένου να υποβληθεί σε δημόσια κρίση.

²² Είναι πρότυπο παραχθέν από την ΤΕ 22 - δεν υπάρχουν διεθνείς ισοδυναμίες.

²³ Χατζημαρή, Στ. Εμπειρία από την εφαρμογή των αρχών της ορολογίας στην τεκμηρίωση. Στο: [6ο Συνέδριο Ελληνική γλώσσα και ορολογία](#), ΕΛΕΤΟ, Αθήνα, 1-7 Νοεμβρίου 2007. [Πρόσβαση 2 Μαΐου 2014]. Διαθέσιμο από: http://www.eleto.gr/download/Conferences/6th%20Conference/6thConference-RoundTable-ChatzimariStella-doc_GR.pdf.

²⁴

http://www.unioncatalog.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=300&Itemid=28&lang=el

²⁵ <http://www.ekt.gr/products/thesaurus/>

²⁶ ΕΛΟΤ 1381:2013 Πληροφόρηση και τεκμηρίωση – Λεξιλόγιο (από ISO 5127:2001 Information and documentation – Vocabulary)

²⁷ Τοράκη, Κ. και Χατζημαρή, Στ. Η τυποποίηση της ορολογίας στον τομέα της πληροφόρησης: ανάγκη ή υπερβολή; Στο: [9ο Συνέδριο Ελληνική γλώσσα και ορολογία](#), ΕΛΕΤΟ, 7-9 Νοεμβρίου 2013. .

Οι ειδικοί όροι αρχειονομίας βρίσκονται διάσπαρτοι στα διάφορα κεφάλαια και υποκεφάλαια του προτύπου, όπως 1.2 (Βασικοί όροι πληροφόρησης και τεκμηρίωσης), 1.3 (Διοικητικοί και επαγγελματικοί όροι), 2 (Τεκμήρια, φορείς δεδομένων και τα μέρη τους), 3.3 (Αρχεία), 4 (Διεργασία τεκμηρίωσης), 6 (Διατήρηση τεκμηρίων), 7 (Νομικές απόψεις της πληροφόρησης και τεκμηρίωσης).

Πρέπει να σημειωθεί ότι στην πορεία εκπόνησης των προτύπων, η Επιτροπή βρίσκεται πολύ συχνά αντιμέτωπη με προβλήματα όχι απλά μετάφρασης αλλά απόδοσης στην ελληνική και εναρμόνισης των όρων, δημιουργίας νέων όρων από νέες έννοιες ή έννοιες για τις οποίες δεν υπάρχει ελληνικός όρος, καθώς και καθιέρωσης όρων ως προτιμώμενων, προκειμένου να εξασφαλίζεται και η ορθή χρήση της γλώσσας αλλά και η δυνατότητα επικοινωνίας και συνεργασίας ανάμεσα στους ενδιαφερόμενους.

Για το λόγο αυτό, χρησιμοποιεί πηγές (λεξικά, ορολόγια, βάσεις δεδομένων, βιβλία κ.ά.), ενώ συνεργάζεται στενά με φορείς και πρόσωπα ανάλογα με το θεματικό πεδίο των εννοιών που την ενδιαφέρουν κάθε φορά. Πάντως, υπάρχουν ανοιχτά ζητήματα και αυτό φαίνεται στο τελευταίο πρότυπο ΕΛΟΤ 1381 αλλά και στο Σχέδιο ΕΛΟΤ 2789 (Διεθνείς στατιστικές βιβλιοθηκών) που τώρα επεξεργάζεται. Για παράδειγμα, ας πάρουμε τις έννοιες archive, archives, record, file. Όλα είναι αρχείο, αρχεία, όμως π.χ. οι έννοιες archive και record διαφέρουν ανάλογα με την περίοδο του κύκλου ζωής του αρχείου. Γι' αυτό, επιλέξαμε, ακολουθώντας και τα βοηθήματα της ΕΑΕ, τις αποδόσεις ιστορικό αρχείο και ενεργό αρχείο αντίστοιχα.²⁸

Όμως, τι κάνουμε όταν έχουμε π.χ. την έννοια digital archive, όπως στο πρότυπο ISO 2789:2013 (International library statistics), στον παρακάτω ορισμό:

open access repository

digital archive created and maintained to provide universal and free access to information content

Θα το αποδόσουμε ως ψηφιακό αρχείο, όμως πόσο είμαστε σίγουροι ότι καταλαβαίνουμε πως εννοεί την έννοια που αντιστοιχεί στο archive και όχι στο file (και ούτε στο record).

Σε μια πρόσφατη έκδοση του Scientific Archivists Group με τον τίτλο «A Guide to Archiving of Electronic Records», η έννοια electronic record ορίζεται ως *Information recorded in electronic form that requires a computerised system to access or process.*²⁹ Σημειώνεται ότι στο ISO 5127 ο όρος electronic record ορίζεται ως *record stored in a machine-readable medium* και έχει αποδοθεί ως ηλεκτρονικό αρχείο στο ΕΛΟΤ 1381.

[Πρόσβαση 2 Μαΐου 2014]. Διαθέσιμο από:

http://portal.tce.gr/portal/page/portal/SCIENTIFIC_WORK/scient_typopoiisi/epitropes/ELOT-TE22/events/elet013_torakichatzimari.pdf.

²⁸ Σταυράκης, Νίκος and Τοράκη, Κατερίνα Συστήματα διαχείρισης ηλεκτρονικών αρχείων: Παρουσίαση και συγκριτική αξιολόγηση τριών μοντέλων μεταδεδομένων. Στο *14ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών*, Αθήνα, 1-3 Δεκεμβρίου 2005. [Πρόσβαση 2 Μαΐου 2014]. Διαθέσιμο από: <http://eprints.relis.org/10761/>. Επίσης: Σταυράκης, Ν. *Μελέτη Συστήματος Διαχείρισης Αρχείων κατά ISO 15489-1:2001 – Εφαρμογή σε μία Τράπεζα*. Πτυχιακή Εργασία. Ιόνιο Πανεπιστήμιο, Τμήμα Αρχειονομίας - Βιβλιοθηκονομίας (επιβλ. Κ. Τοράκη), 2003.

²⁹ <http://sagroup.org.uk/publications/e-archive>

Υπάρχουν πολλά παραδείγματα όπου φαίνεται πως για να γίνει η κατασήμευση της έννοιας με τον κατάλληλο όρο χρειάζεται να γίνει κατανοητό το περιεχόμενο της έννοιας, πράγμα που απαιτεί πολλή προσπάθεια, καθώς και συχνή επανεξέταση, αξιολόγηση και αναθεώρηση σύμφωνα με νέα δεδομένα που προκύπτουν και νέα γνώση και πληροφόρηση που αποκτάται.

Στο πλαίσιο του έργου της επίσης, η TE22 δημιούργησε τη *Βάση Όρων Πληροφόρησης και Τεκμηρίωσης*. Είναι μια εφαρμογή σε Microsoft Access στην οποία καταχωρίζονται οι όροι του κεφαλαίου «Όροι και Ορισμοί» όλων των προτύπων που έχει εκπονήσει η Επιτροπή μέχρι τώρα, καθώς και των αντίστοιχων ISO στην αγγλική και γαλλική. Έτσι, η βάση μέχρι τώρα περιλαμβάνει 1743 όρους στην Ελληνική γλώσσα, με αντίστοιχους όρους στην Αγγλική (1583 όροι) και Γαλλική γλώσσα (1415 όροι).

Η βάση αυτή εντάσσεται σε μια προσπάθεια της Επιτροπής TE22 να δημιουργηθεί ένα βήμα διαλόγου για τη συγκρότηση ενός ενιαίου σώματος ελληνικής ορολογίας σε θέματα βιβλιοθηκονομίας και πληροφόρησης. Προς το παρόν, ολόκληρη η εφαρμογή είναι (για τεχνικούς λόγους) προσβάσιμη μόνο από τα μέλη της TE22, όμως οι σχετικές καταστάσεις με τα ευρετήρια των όρων στις 3 γλώσσες και τις αντιστοιχίες όρων και προτύπων έχουν αναρτηθεί στον ιστότοπο της Επιτροπής.³⁰ Καλούνται όλοι οι ενδιαφερόμενοι να ενημερωθούν και να αξιολογήσουν το έργο της Επιτροπής, στέλνοντας σχόλια, παρατηρήσεις και προτάσεις στη συντονίστρια της Επιτροπής Στέλλα Χατζημαρή.

<i>Ελληνικός όρος</i>		<i>Αγγλικός όρος</i>		<i>Γαλλικός όρος</i>	<i>ΕΛΟΤ</i>	<i>ISO</i>
αρχεία περιορισμένης πρόσβασης	π	restricted access records	p	enregistrement d'accès restreint	p	1381:2013 5127:2001
αρχαιολογική αξία	μ	secondary value	p	valeur archivistique	n	1381:2013 5127:2001
	μ		p	valeur secondaire	p	1381:2013 5127:2001
	μ	archival value	n	valeur archivistique	n	1381:2013 5127:2001
	μ		n	valeur secondaire	p	1381:2013 5127:2001
αρχαιολογική μονάδα	π	archival unit	p	unité archivistique	p	1381:2013 5127:2001
	π	item	n		p	1381:2013 5127:2001
αρχαιολογική ομάδα	π	archive group	p	fonds (2)	p	1381:2013 5127:2001
	π	record group	n		p	1381:2013 5127:2001
αρχαιολογικό έγγραφο	μ	record (2)	p	dossier (2)	p	1381:2013 5127:2001
αρχείο	π	file	p	fichier	p	560.02:2004 690-2:1997
αρχείο (1)	π	file (1)	p	dossier (1)	p	1381:2013 5127:2001
αρχείο (2)	π	file (2)	p	fichier	p	1381:2013 5127:2001
αρχείο (3)	π	archives (1), pl	p	archives (1)	p	1381:2013 5127:2001
αρχείο (4)	π	archives (2), pl	p	archives (2)	p	1381:2013 5127:2001
αρχείο καθιερωμένων αποδόσεων	π	authority file	p	fichier d'autorité	p	1381:2013 5127:2001
	π		p	liste des mots vedettes	n	1381:2013 5127:2001
αρχείο καθιερωμένων όρων	π		p	fichier d'autorité	p	1213:2004 999:1996
	μ		p	fichier d'autorité	p	1381:2013 5127:2001
	μ		p	liste des mots vedettes	n	1381:2013 5127:2001
αρχαιοθέτηση	π	filig	p	arrangement (2)	p	1381:2013 5127:2001
αρχαιοθηκή σχεδίων	π	plan cabinet	p	meubles à plan	p	1381:2013 5127:2001
	π	plan case	n		p	1381:2013 5127:2001
αρχαιονομία	π	archival science	p	archivistique	p	1381:2013 5127:2001

➤ Επίλογος

³⁰ Βάση Όρων Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης
http://portal.tee.gr/portal/page/portal/SCIENTIFIC_WORK/scient_typoioisi/epitropes/ELOT-TE22/te22terms

Σχετικά με τη χρήση των προτύπων τεκμηρίωσης, έχει δημοσιευθεί ένα ενδιαφέρον άρθρο σχετικό με την παρουσία της Επιτροπής TC46 στην επιστημονική βιβλιογραφία κατά το διάστημα 2000-2011. Το αξιοσημείωτο στην έρευνα είναι ότι πρώτο στην κατάταξη ως προς την αναφορά είναι το πρότυπο ISO 15489 με 49 ενώ και ως προς την παραπομπή από Google Scholar το ίδιο πρότυπο έρχεται δεύτερο με 138 αναφορές (προηγείται το ISO 15836, δηλαδή το Dublin Core με 142 αναφορές!).³¹

Ίσως το εν λόγω δημοσίευμα να είναι μια καλή αφορμή για να ασχοληθούμε στην TE22 με τα πρότυπα της Υποεπιτροπής 11 και κυρίως με το ISO 15489! Σ' αυτό, θα είναι παραπάνω από αναγκαία η συνεργασία με τους φορείς που κατεξοχήν ασχολούνται με τη διαχείριση αρχειακών συλλογών.

Table 1. ISO/TC 46 standards and their presence in the literature.

TC/SC	Standard number	Number of articles
TC 46/SC 11	ISO 15489-1 & ISO 15489-2	49
TC 46/SC 9	ISO 3297	8
TC 46/SC 8	ISO 11620	4
TC 46/SC 8	ISO 2789	4
TC 46/SC 9	ISO 2108	3
TC 46/SC 4	ISO 28560-1 & ISO 28560-2 & ISO 28560-3	3
TC 46/SC 4	ISO 15836	1
TC 46/SC 11	ISO 23081-1	1
TC 46/SC 4	ISO 2709	1
TC 46/SC 9	ISO 25964	1

³¹ Matysek, Anna. Do we use standards? The presence of ISO/TC-46 standards in the scientific literature (2000-2011) . *Qualitative and Quantitative Methods in Libraries (QQML)* 1:101 – 106, 2013. [Πρόσβαση 2 Μαΐου 2014]. Διαθέσιμο από: http://www.qqml.net/papers/March_2013_Issue/2112QQML_Journal_2013_Matysek_1.101-106.pdf

Table 2. ISO/TC 46 standards and their citations in Google Scholar

TC/SC	Standard number	Number of citations
TC 46/SC 4	ISO 15836	142
TC 46/SC 11	ISO 15489-1	138
TC 46/SC 4	ISO 21127	98
TC 46/SC 8	ISO 2789	56
TC 46/SC 4	ISO 15511	26
TC 46/SC 11	ISO/TR 15489-2	26
TC 46/SC 8	ISO 11620	18
TC 46/SC 9	ISO 3901	18
TC 46/SC 4	ISO 8459	17
TC 46/SC 9	ISO 15707	16

Παράρτημα

Υποεπιτροπές ISO/TC46: Πρότυπα που έχουν εκδοθεί (Μάιος 2014)

➤ **ISO/TC 46/SC 4 - Technical interoperability**

- ISO 2146:2010
Information and documentation -- Registry services for libraries and related organizations
- ISO 2709:2008
Information and documentation -- Format for information exchange
- ISO 6630:1986
Documentation -- Bibliographic control characters
- ISO 8459:2009
Information and documentation -- Bibliographic data element directory for use in data exchange and enquiry
- ISO 8777:1993
Information and documentation -- Commands for interactive text searching
- ISO 10160:1997
Information and documentation -- Open Systems Interconnection -- Interlibrary Loan Application Service Definition
- ISO 10160:1997/Amd 1:2002
Addition of annex D acknowledging the National Library of Canada as the Maintenance Agency
- ISO 10161-1:1997
Information and documentation -- Open Systems Interconnection -- Interlibrary Loan Application Protocol Specification -- Part 1: Protocol specification
- ISO 10161-1:1997/Amd 1:2002
Support for Use of Object Identifier in "identifier" Parameter of the Extension Data
- ISO 10161-1:1997/Amd 2:2002
Addition of annex I acknowledging the National Library of Canada as the Maintenance Agency and Registration Authority
- ISO 10161-2:1997
Information and documentation -- Open Systems Interconnection -- Interlibrary Loan Application Protocol Specification -- Part 2: Protocol implementation conformance statement (PICS) proforma
- ISO 10754:1996
Information and documentation -- Extension of the Cyrillic alphabet coded character set for non-Slavic languages for bibliographic information interchange
- ISO 12083:1994
Information and documentation -- Electronic manuscript preparation and markup
- ISO 15511:2011
Information and documentation -- International standard identifier for libraries and related organizations (ISIL)
- ISO 15836:2009
Information and documentation -- The Dublin Core metadata element set
- ISO 15836:2009/Cor 1:2009
- ISO 17933:2000
GEDI -- Generic Electronic Document Interchange
- ISO 20775:2009
Information and documentation -- Schema for holdings information
- ISO 21127:2006
Information and documentation -- A reference ontology for the interchange of cultural heritage information
- ISO 23950:1998
Information and documentation -- Information retrieval (Z39.50) -- Application service definition and protocol specification
- ISO 25577:2013
Information and documentation -- MarcXchange

- ISO 28500:2009
Information and documentation -- WARC file format
- ISO 28560-1:2011
Information and documentation -- RFID in libraries -- Part 1: Data elements and general guidelines for implementation
- ISO 28560-2:2011
Information and documentation -- RFID in libraries -- Part 2: Encoding of RFID data elements based on rules from ISO/IEC 15962
- ISO 28560-3:2011
Information and documentation -- RFID in libraries -- Part 3: Fixed length encoding

➤ **ISO/TC 46/SC 8 Quality - Statistics and performance evaluation**

- ISO 2789:2013
Information and documentation -- International library statistics
- ISO 9230:2007
Information and documentation -- Determination of price indexes for print and electronic media purchased by libraries
- ISO 9707:2008
Information and documentation -- Statistics on the production and distribution of books, newspapers, periodicals and electronic publications
- ISO/TR 11219:2012
Information and documentation - Qualitative conditions and basic statistics for library buildings -- Space, function and design
- ISO 11620:2008
Information and documentation -- Library performance indicators
- ISO/TR 14873:2013
Information and documentation -- Statistics and quality issues for web archiving
- ISO 16439:2014
Information and documentation -- Methods and procedures for assessing the impact of libraries
- ISO/TR 28118:2009
Information and documentation -- Performance indicators for national libraries

➤ **ISO/TC 46/SC 9 Identification and description**

- ISO 4:1997
Information and documentation -- Rules for the abbreviation of title words and titles of publications
- ISO 690:2010
Information and documentation -- Guidelines for bibliographic references and citations to information resources
- ISO 832:1994
Information and documentation -- Bibliographic description and references -- Rules for the abbreviation of bibliographic terms
- ISO 999:1996
Information and documentation -- Guidelines for the content, organization and presentation of indexes
- ISO 2108:2005
Information and documentation -- International standard book number (ISBN)
- ISO 3297:2007
Information and documentation -- International standard serial number (ISSN)
- ISO 3901:2001
Information and documentation -- International Standard Recording Code (ISRC)

- ISO 5963:1985
Documentation -- Methods for examining documents, determining their subjects, and selecting indexing terms
- ISO 7220:1996
Information and documentation -- Presentation of catalogues of standards
- ISO 7220:1996/Cor 1:2001
- ISO 10324:1997
Information and documentation -- Holdings statements -- Summary level
- ISO 10957:2009
Information and documentation -- International standard music number (ISMN)
- ISO 15706-1:2002/Amd 1:2008
Alternate encodings and editorial changes
- ISO 15706-1:2002
Information and documentation -- International Standard Audiovisual Number (ISAN) -- Part 1: Audiovisual work identifier
- ISO 15706-2:2007
Information and documentation -- International Standard Audiovisual Number (ISAN) -- Part 2: Version identifier
- ISO 15707:2001
Information and documentation -- International Standard Musical Work Code (ISWC)
- ISO 21047:2009
Information and documentation -- International Standard Text Code (ISTC)
- ISO 25964-1:2011
Information and documentation -- Thesauri and interoperability with other vocabularies -- Part 1: Thesauri for information retrieval
- ISO 25964-2:2013
Information and documentation -- Thesauri and interoperability with other vocabularies -- Part 2: Interoperability with other vocabularies
- ISO 26324:2012
Information and documentation -- Digital object identifier system
- ISO 27729:2012
Information and documentation -- International standard name identifier (ISNI)
- ISO 27729:2012/Cor 1:2013
- ISO 27730:2012
Information and documentation -- International standard collection identifier (ISCI)

➤ **ISO/TC 46/SC 10 Requirements for document storage and conditions for preservation**

- ISO 9706:1994
Information and documentation -- Paper for documents -- Requirements for permanence
- ISO 11108:1996
Information and documentation -- Archival paper -- Requirements for permanence and durability
- ISO 11798:1999
Information and documentation -- Permanence and durability of writing, printing and copying on paper -- Requirements and test methods
- ISO 11799:2003
Information and documentation -- Document storage requirements for archive and library materials
- ISO 11800:1998
Information and documentation -- Requirements for binding materials and methods used in the manufacture of books
- ISO 14416:2003

Information and documentation -- Requirements for binding of books, periodicals, serials and other paper documents for archive and library use -- Methods and materials

- ISO 16245:2009
Information and documentation -- Boxes, file covers and other enclosures, made from cellulosic materials, for storage of paper and parchment documents

➤ **ISO/TC 46/SC 11 Archives/records management**

- ISO 13008:2012
Information and documentation -- Digital records conversion and migration process
- ISO/TR 13028:2010
Information and documentation - Implementation guidelines for digitization of records
- ISO 15489-1:2001
Information and documentation -- Records management -- Part 1: General
- ISO/TR 15489-2:2001
Information and documentation -- Records management -- Part 2: Guidelines
- ISO 16175-1:2010
Information and documentation -- Principles and functional requirements for records in electronic office environments -- Part 1: Overview and statement of principles
- ISO 16175-2:2011
Information and documentation -- Principles and functional requirements for records in electronic office environments -- Part 2: Guidelines and functional requirements for digital records management systems
- ISO 16175-3:2010
Information and documentation -- Principles and functional requirements for records in electronic office environments -- Part 3: Guidelines and functional requirements for records in business systems
- ISO/TR 17068:2012
Information and documentation - Trusted third party repository for digital records
- ISO/TR 18128:2014
Information and documentation -- Risk assessment for records processes and systems
- ISO 22310:2006
Information and documentation -- Guidelines for standards drafters for stating records management requirements in standards
- ISO 23081-1:2006
Information and documentation -- Records management processes -- Metadata for records -- Part 1: Principles
- ISO 23081-2:2009
Information and documentation -- Managing metadata for records -- Part 2: Conceptual and implementation issues
- ISO/TR 23081-3:2011
Information and documentation -- Managing metadata for records -- Part 3: Self-assessment method
- ISO/TR 26122:2008
Information and documentation -- Work process analysis for records
- ISO/TR 26122:2008/Cor 1:2009
- ISO 30300:2011
Information and documentation -- Management systems for records -- Fundamentals and vocabulary
- ISO 30301:2011
Information and documentation -- Management systems for records -- Requirements

Στάδια επεξεργασίας των προτύπων ISO

International harmonized stage codes

STAGE	SUBSTAGE						
	00 Registration	20 Start of main action	60 Completion of main action	90 Decision Substages			98 Abandon
				92 Repeat an earlier phase	93 Repeat current phase		
00 Preliminary stage	00.00 Proposal for new project received	00.20 Proposal for new project under review	00.60 Close of review			00.98 Proposal for new project abandoned	00.99 Approval to ballot proposal for new project
10 Proposal stage	10.00 Proposal for new project registered	10.20 New project ballot initiated	10.60 Close of voting	10.92 Proposal returned to submitter for further definition		10.98 New project rejected	10.99 New project approved
20 Preparatory stage	20.00 New project registered in TC/SC work programme	20.20 Working draft (WD) study initiated	20.60 Close of comment period			20.98 Project deleted	20.99 WD approved for registration as CD
30 Committee stage	30.00 Committee draft (CD) registered	30.20 CD study/ballot initiated	30.60 Close of voting/ comment period	30.92 CD referred back to Working Group		30.98 Project deleted	30.99 CD approved for registration as DIS
40 Enquiry stage	40.00 DIS registered	40.20 DIS ballot initiated: 5 months	40.60 Close of voting	40.92 Full report circulated: DIS referred back to TC or SC	40.93 Full report circulated: decision for new DIS ballot	40.98 Project deleted	40.99 Full report circulated: DIS approved for registration as FDIS
50 Approval stage	50.00 FDIS registered for formal approval	50.20 FDIS ballot initiated: 2 months. Proof sent to secretariat	50.60 Close of voting. Proof returned by secretariat	50.92 FDIS referred back to TC or SC		50.98 Project deleted	50.99 FDIS approved for publication
60 Publication stage	60.00 International Standard under publication		60.60 International Standard published				
90 Review stage		90.20 International Standard under periodical review	90.60 Close of review	90.92 International Standard to be revised	90.93 International Standard confirmed		90.99 Withdrawal of International Standard proposed by TC or SC
95 Withdrawal stage		95.20 Withdrawal ballot initiated	95.60 Close of voting	95.92 Decision not to withdraw International Standard			95.99 Withdrawal of International Standard